

PRAKTIJKVERHAAL: DE GEMEENTERAAD VAN NOOTDORP WAS ER AL VROEG BIJ

"De Omgevingswet vraagt een fundamenteel andere manier van besturen. Die hebben wij misschien wel mee helpen uitvinden"

Ben de Vries

Statenlid provincie
Zuid-Holland
ga.de.vries@statenzh.nl

De gemeente Nootdorp maakte in de jaren '90 van de vorige eeuw al een soort van omgevingsvisie. Ben de Vries, destijds gemeenteraadslid in Nootdorp en thans Statenlid in de provincie Zuid-Holland stelt dat hier de nieuwe manier van werken volgens de Omgevingswet misschien wel is uitgevonden. Lees zijn verhaal over een gemeenteraad die zelf initiatief neemt om een integraal plan van onderop te ontwikkelen.

Dit participatieverhaal start halverwege de jaren '90 van de vorige eeuw. Het dorpje Nootdorp kreeg de VINEX-locatie Ypenburg op zijn grondgebied. We gingen in 10 jaar tijd van 9.000 naar ruim 25.000 inwoners", vertelt Ben de Vries, destijds raadslid in de gemeenteraad van Nootdorp. "En de gemeenteraad was niet meer gewend dan over zogenaamde postzegelbestemmingsplannen te besluiten. We beseften dat we het dit keer helemaal anders moesten aanpakken. De raad nam zelf het heft in handen en nam initiatief voor een integrale aanpak.

Een integraal ontwikkelingsplan

De gemeenteraad wilde zelf vorm geven aan de toekomst van Nootdorp. We wilden zelf een integraal ontwikkelingsplan maken. Een plan dat ging over wonen én werken én winkelen én vrijetijdsbesteding én wegen én openbaar vervoer én scholen én verenigingen én groen en water. Waarbij het behoud van het eigen karakter van het dorp als uitgangspunt werd gekozen. Het Plan Integrale Ontwikkeling Nootdorp 2010 (PION) werd geboren. Met één integrale commissie waarin alle fractievoorzitters, de wethouders, de burgemeester en een ambtelijk projectleider zaten. Het proces werd vanuit deze commissie intensief gestuurd.

Destijds werkte ik als directeur development voor een groot ICT-bedrijf en daar waren we al gewend om integraal te ontwikkelen en niet voor elk thema afzonderlijk, vertelt De Vries. Daar haalde ik voorbeelden vandaan hoe we het moesten aanpakken.

De raad nam initiatief om een eindplaatje voor over 15 jaar te gaan schetsen. Als koers kozen we: hoogwaardig openbaar vervoer, een randweg, een station en het behoud van de sociale cohesie die de verenigingen in het dorp brachten. We maakten een houtskoolschets met de voetbalvereniging in het centrum van het dorp. Precies op de duurste bouwgrond. Maar het behoud van de sociale cohesie die de verenigingen brachten was nu eenmaal uitgangspunt en dat mocht wat kosten. De verenigingen en instellingen spraken in ruil uit dat ze de nieuwe Nootdorpers gastvrij zouden ontvangen. De gemeenteraad stelde zich op als koersbepaler op de inhoud. Wij wogen keuzes inhoudelijk af.

"De gemeente Nootdorp vindt dat het gemeenschapsgevoel van de Nootdorpse samenleving de komende jaren niet mag oplossen in grootstedelijke anonimiteit."

Wat willen jullie?

Verenigingen, bewoners, ondernemers en scholen werden uitgenodigd om naar de houtskoolschets te komen kijken. We vroegen hen: wat willen jullie? We vroegen iedereen zodanig vroeg aan tafel, dat we nog meer ingrediënten op tafel kregen en we de belangen inhoudelijk konden wegen. En natuurlijk kun je het niet iedereen naar de zin maken, maar je kunt het elkaar wel uitleggen. De ambtelijke organisatie leverde steeds inhoudelijke input op en faciliteerde het proces.

Steeds werd het plan concreter. Afwegingen vonden plaats op inhoudelijke gronden. Veel minder om politieke redenen. De rol van de raad lag helemaal aan de voorkant.

Rol van de volksvertegenwoordiger

Zo kijk ik nu ook naar de nieuwe Omgevingswet. Het is een nieuwe nota ruimtelijke ordening, maar dan van onderop. Als volksvertegenwoordiger geef je daarbij in een zeer vroeg stadium de inhoudelijke kaders mee van wat je wilt bereiken. En blijf je steeds betrokken bij elke belangenafweging. Je kijkt naar de lange termijn, een planhorizon van 15 jaar in plaats van 4 jaar. En stemt deze lange termijn plannen vervolgens goed af met je buurgemeenten. Dat helpt bijvoorbeeld bij je plannen voor fietspaden en openbaar vervoer.

Let bij deze manier van ontwikkelen wel goed op de vertrouwelijkheid van de plannen in relatie tot je grondpositie. Want dat blijft spannend wanneer je in alle openheid samen gaat ontwikkelen.